Aplinkos apsaugos ministras teigia: Lietuva tampa dideliu Europos sąvartynu

Feliksas ŽEMULIS

Vakar spaudos konferencijoje aplinkos apsaugos ministras B.Bradauskas didžiausiu gamtosaugininkų rūpesčiu pavadino nutekamojo vandens valymo įrenginių statybą. Pasak jo, valstybė tam reikalui kasmet skiria vis daugiau lėšų (šiemet skirta kone 3 proc. nacionalinio biudžeto – 105 mln. litų, dar 144 mln. negrąžinamo kredito tikimasi gauti iš užsienio). „Jei pavyktų išlaikyti tokius tempus, kokie yra dabar, valymo įrenginiai didžiuosiuose šalies miestuose būtų pastatyti dar šį tūkstantmetį ir daugiau kaip 80 proc. nutekamojo vandens būtų apvaloma iki normų", – sakė B.Bradauskas. Šiuo metu šitaip apvaloma tik 25 proc. nutekamojo vandens.

Kita opia problema aplinkos apsaugos ministras laiko vis spartėjantį atliekų kaupimąsį. Į Lietuvą įvežama daug maisto produktų ir kitokių gaminių plastikinėje taroje, sąvartynai labai išsiplėtė, buitinių atliekų greitai nebebus kur dėti, nes jos nesurenkamos ir neutilizuojamos. B.Bradauskas sakė vykstąs į Vidurio ir Rytų Europos šalių aplinkos apsaugos ministrų pasitarimą Sofijoje, kur siūlysiąs Europos šalyse suvienodinti atliekų utilizavimo kainas, apriboti gaminių fasavimą į plastikinę tarą. „Tačiau kalti ir mes patys: antai prieš kelerius metus leidome Lietuvoje fasuoti į tetrapako tarą tik 25 proc. maisto produktų, o dabar nenusipirksi pieno butelio".

Be to, atsirado dar viena atliekų rūšis – seni automobiliai, kurių į Lietuvą įvežama labai daug, jie teršia orą bei kelia grėsmę eismo saugumui. Anot ministro, dabar tariamasi padidinti mokesčius tokių automobilių savininkams ir suteikti lengvatų įvežti naujus. „Be to, tikimės, jog ateityje Lietuvoje bus gaminamas benzinas be švino bei geresnis dyzelinis kuras", – sakė ministras.

Nors dabar, pasak B.Bradausko, pavojingų atliekų susidaro kiek mažiau, tačiau tebėra daug susikaupusių ankstesniais metais. Ministras sakė, jog šiuo metu deramasi su Akmenės cemento, Kėdainių ir Jonavos chemijos įmonėmis, kad jos utilizuotų pesticidus. B.Bradauskas tikino, jog Lietuvos žmonėms nesą ko bijoti – aukštoje temperatūroje deginant ar chemiškai naikinant pesticidus, poveikio aplinkai nebūsią.

Ministras griežtai pasisakė prieš durpių, dolomito, miško ir kitų gamtos išteklių eksportą į užsienį. Jis sakė uždraudęs Aplinkos apsaugos ministerijos darbuotojams išdavinėti leidimus eksportuoti gamtos išteklius.

„Lietuvos ryto" paklaustas, ar pritariąs planams įvežti į Lietuvą ekologiškai kenksmingą kurą orimulsioną ir ar tai nebus liūdnai pagarsėjusios istorijos su absorbentu tęsinys, B.Bradauskas pasakė, jog ministerija orimulsiono dar gerai neištyrinėjo, tačiau, „preliminariais duomenimis, deginant šį kurą išsiskiria gerokai daugiau teršalų negu deginant mazutą. Ypač mus jaudina, jog pelenuose yra vanadžio. Kol nebus specialių valymo įrenginių, net negali būti kalbos apie šio kuro naudojimą. Aplinkos apsaugos ministerija tokio leidimo tikrai neduos".